Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001801

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-05-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Супрун-Живодрова Анастасія Сергіївна
2. Anastasiia S. Suprun-Zhyvodrova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Культурологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Культурологія

Дата захисту: 13-05-2026

Спеціальність за освітою: 034 Культурологія

Місце роботи здобувача: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417006

Місцезнаходження: вул. Грушевського, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12188

Повне найменування юридичної особи: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417006

Місцезнаходження: вул. Грушевського, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417006

Місцезнаходження: вул. Грушевського, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.01, 18.11, 18.67

Тема дисертації:

1. "Наративні стратегії смислотворення в українському аудіовізуальному мистецтві періоду Незалежності"
2. "Narrative Strategies of Meaning-Making in Ukrainian Audiovisual Art of the Independence Period"

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене виявленню, систематизації та аналізу наративних стратегій смислотворення в українському аудіовізуальному мистецтві періоду Незалежності (1991-2025 рр.). У роботі аудіовізуальний твір розглядається як багаторівнева когнітивно-комунікативна система тексту культури, у межах якої аудіовізуальний наратив постає не лише як структурна форма оповіді, а як механізм продукування культурних смислів, що формують колективну пам'ять, національну ідентичність та образ України в глобальному культурному просторі. Здійснено комплексний міждисциплінарний аналіз теоретичних засад наратології (Ж. Женетт, Ц. Тодоров, Р. Барт, П. Рікер), кінематографічної теорії (А. Базен, З. Кракауер, Д. Бордвелл, С. Четмен, К. Метц) і вітчизняних кінознавчих студій (С. Тримбач, В. Мирославський, Л. Брюховецька, О. Безручко, В. Скуратівський, Р. Росляк, О. Мусієнко). Уперше системно окреслено український контекст формування аудіовізуального наративу, що розвивається у взаємодії соціокультурних і

ціннісних трансформацій доби Незалежності. На основі узагальнення теоретичних положень і емпіричного аналізу ігрових, документальних і телевізійних творів визначено структурні компоненти аудіовізуального наративу, а також охарактеризовано їхню роль у процесах репрезентації травматичного досвіду, культурної пам'яті та державотворчої ідентичності. Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше запропоновано дихотомічну теорію утворення аудіовізуального гранд-наративу, яка пояснює взаємодію реактивних (подієвих) і стратегічних (конструктивно-візійних) моделей оповіді у формуванні смислової єдності українського культурного простору. Удосконалено типології наративних стратегій аудіовізуального мистецтва та розроблено модель аналізу аудіовізуального наративу як когнітивно-комунікативної структури. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості їх комплексного використання в науковій, освітній, культурно-дипломатичній та стратегічно-комунікаційній діяльності, зокрема в умовах формування та реалізації державної культурної політики. Розроблена в дисертації дихотомічна теорія формування аудіовізуальних гранд-наративів може бути застосована під час проєктування стратегій культурної дипломатії, публічної та медіакомунікації, стратегічних комунікацій і державних інформаційних кампаній, спрямованих на зміцнення національної ідентичності, консолідацію суспільства, протидію дезінформації та гібридним інформаційним впливам, а також на формування стійкого й позитивного образу України в міжнародному культурному та медійному просторі. Матеріали та висновки дослідження можуть бути використані в діяльності культурних інституцій, аналітичних центрів, медіаплатформ і продюсерських структур для оцінювання ефективності наративних моделей, прогнозування сприйняття аудіовізуального контенту різними аудиторіями та розроблення довгострокових візіонерських наративів, орієнтованих на майбутнє. В освітній сфері результати дослідження можуть бути інтегровані в навчальні курси з кінознавства, культурології, теорії наративу, медіадосліджень, сторітелінгу та стратегічних комунікацій, а також використані під час підготовки навчально-методичних матеріалів, спецкурсів і міждисциплінарних програм. Окрім того, напрацьовані теоретичні положення й аналітичні підходи можуть бути застосовані у практиці аудіовізуального виробництва – на етапах розроблення сценаріїв, концепцій проєктів і наративних стратегій – а також у сфері медіааналізу, культурної експертизи та досліджень аудиторій. Методологічну основу дослідження становлять наратологічний, структурно-семіотичний, когнітивний, дискурсивний, контент- та порівняльно-аналітичний методи, метод математичного узагальнення (для кількісного аналізу жанрово-тематичних тенденцій), а також метод аналітичного спостереження зааудіовізуальними творами. Результати дослідження сприяють розвитку української культурології, теорії та історії кіно, трансжанрової наратології, психології мистецтва, розширюючи уявлення про механізми смислотворення в аудіовізуальному мистецтві та його роль у формуванні національної ідентичності й культурної суб'єктності України.

2. Dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy (PhD) in Specialty 034 «Cultural Studies», Field of Knowledge 03 «Humanities» — M. T. Rylskyi Institute of Art Studies, Folkloristics and Ethnology of the National Academy of Sciences of Ukraine. Kyiv, 2026. The dissertation is devoted to the identification, systematization, and analysis of narrative strategies of meaning-making in Ukrainian audiovisual art of the Independence period (1991-2025). The study conceptualizes the audiovisual work as a multi-level cognitive and communicative system of cultural text, within which the audiovisual narrative functions not merely as a structural form of storytelling but as a mechanism for the production of cultural meanings that shape collective memory, national identity, and the image of Ukraine within the global cultural space. The research undertakes a comprehensive interdisciplinary analysis of the theoretical foundations of narratology (G. Genette, T. Todorov, R. Barthes, P. Ricoeur), film theory (A. Bazin, S. Kracauer, D. Bordwell, S. Chatman, C. Metz), and Ukrainian film studies (S. Trymbach, V. Myslavskyi, L. Briukhovetska, O. Bezruchko, V. Skurativskyi, R. Rosliak, O. Musiienko). For the first time, the Ukrainian context of the formation of the audiovisual narrative is systematically delineated as developing through the interaction of sociocultural and value transformations characteristic of the Independence era. On the basis of synthesizing theoretical positions and conducting an empirical analysis of fiction, documentary, and television works, the structural components of the audiovisual narrative are identified, and their role in the processes of representing traumatic experience, cultural memory, and state-building identity is characterized.The scientific novelty of the study lies in the first formulation of a dichotomous theory of

audiovisual grand narrative formation, which explains the interaction between reactive (event-driven) and strategic (constructive and visionary) narrative models in shaping the semantic unity of the Ukrainian cultural space. The typologies of narrative strategies in audiovisual art are further refined, and an analytical model of the audiovisual narrative as a cognitive and communicative structure is developed. The practical significance of the results consists in their potential for integrated application in scholarly, educational, cultural-diplomatic, and strategic communication activities, particularly in the context of the formulation and implementation of state cultural policy. The dichotomous theory of audiovisual grand narrative formation developed in the dissertation may be applied to the design of strategies in cultural diplomacy, public and media communication, strategic communications, and state information campaigns aimed at strengthening national identity, consolidating society, countering disinformation and hybrid information influences, and shaping a stable and positive image of Ukraine in the international cultural and media space. The research materials and conclusions may also be utilized by cultural institutions, analytical centers, media platforms, and production organizations to assess the effectiveness of narrative models, forecast audience reception of audiovisual content, and develop long-term visionary narratives oriented toward the future. In the educational sphere, the results may be integrated into curricula in film studies, cultural studies, narrative theory, media studies, storytelling, and strategic communications, as well as used in the preparation of teaching and methodological materials, specialized courses, and interdisciplinary programs. Moreover, the theoretical propositions and analytical approaches developed in the study may be applied in audiovisual production practice – at the stages of script development, project conceptualization, and narrative strategy design – as well as in media analysis, cultural expertise, and audience research.The methodological framework of the research comprises narratological, structural-semiotic, cognitive, discursive, content-analytical, and comparative-analytical methods, the method of mathematical generalization (for the quantitative analysis of genre and thematic trends), as well as analytical observation of audiovisual works. The findings contribute to the development of Ukrainian cultural studies, film theory and history, transgeneric narratology, and the psychology of art, expanding the understanding of meaning-making mechanisms in audiovisual art and its role in the formation of national identity and the cultural subjectivity of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Супрун-Живодрова А.С. Жанрово-стилістичні особливості українського ігрового кінематографа періоду Незалежності. Народна творчість та етнологія. 2024. № 1 (401), С. 75–87. DOI: https://doi.org/10.15407/nte2024.01.075
- 2. Супрун-Живодрова А.С. Особливості часопросторової організації українського аудіовізуального мистецтва періоду незалежності: наративний порядок. Культура України. 2025. №91, С. 156–165. DOI: https://doi.org/10.31516/2410-5325.091.18
- 3. Супрун-Живодрова А.С. Темпоральний компонент в українському аудіовізуальному мистецтві періоду Незалежності: наративний темп і ритм. Культура України. 2025. №89, С. 144–152. DOI: https://doi.org/10.31516/2410-5325.089.14
- 4. Супрун-Живодрова А.С. Типологія сюжетів в українському аудіовізуальному мистецтві періоду незалежності за класифікацією Нормана Фрідмана. Народна творчість та етнологія. 2025. №4 (408), С. 101–109. DOI: https://doi.org/10.15407/nte2025.04.101

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0123U00992

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Росляк Роман Володимирович

2. Роман В. Росляк

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417006

Місцезнаходження: вул. Грушевського, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Алфьорова Зоя Іванівна

2. Зоя І. Алфьорова

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гоян Віта Володимирівна

2. Vita V. Hoian

Кваліфікація: д.соц.комунік., професор, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 01020944

Місцезнаходження: Київ, 01133, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Журавльова Тетяна Василівна

2. Tetyana V. Zhuravlyova

Кваліфікація: к. мист., 17.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=sbFN-doAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого

Код за ЄДРПОУ: 02214171

Місцезнаходження: вул. Ярославів Вал, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаповал Олександра Володимирівна

2. Oleksandra V. Shapoval

Кваліфікація: к. мист., 17.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417006

Місцезнаходження: вул. Грушевського, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Мех Наталія Олександрівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Мех Наталія Олександрівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Бех Катерина Миколаївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна